

DIRECTOR:

ALEXANDRU RUSU

DIRECȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
— JUD. TÂRNAVA MICĂ

INSERATE:

Tipar garmond: 6 Lei. La
cărți repetate după
:: involală :: ::

REDACTOR:

Dr. AUGUSTIN POPA

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 200 Lei

Pe 6 luni . . . 100 Lei

Pentru străinătate 400 Lei

Unitatea

Foaie bisericească-politică — Apare în fiecare Sâmbătă

Educația finerimii

Zilele acestea a ieșit de sub teascurile tipografiei noastre seminariale din Blaj traducerea românească a puternicei enciclice papale „Divini Magistri” dela 31 Decembrie 1929.

Ea s'a tipărit din ordinul episcopatului bisericii noastre și se adresează, evident, în primul rând, clerul acestei biserici — care trebuie să cunoască în amănunte principiile și normele practice, după cari este a se face educația creștină a tinerimii —, dar normele acestea, înfățișând ultimele rezultate ale pedagogiei atât de probate a bisericii noastre, nu se poate să nu intereseze și pe alții, în afară de școală ai țării. Nu strică deci să schițăm aici, în câteva trăsături de condeiu, mersul și conținutul acestui minunat document al zilelor noastre.

O scurtă introducere ne arată motivele pentru care, cari îndeamnă pe Sf. Părinte să atace problema educației creștine, lămurind, în aceeași enciclică, și esența, importanța și eselența acestei educații. Urmează apoi tratarea amănunțită și în mod științific a chestiunilor de temelie a educației pedagogice: Cine-i chemat să facă educația? Ce este subiectul educației? Ce mediu reclamă necesar educației? Și care-i, în sfârșit, scopul și metoda proprie a educației creștine după rânduiala și libertatea de Dumnezeu în economia propriei sale.

Prima dintre aceste chestiuni, că adevărat cine are dreptul de-a face educația tinerimii, prezintă de astă dată în chip principal pe Sf. Părinte, care-i consacră o bună jumătate a enciclicei. După de ingerințele tot mai stăruitoare ale statului, mergând nu odată până la punctul de-a cere exclusivitatea într-ale educației, se arată în întăritatea ce revine sub acest raport bisericii, că educația îi compete în cel mai înalt grad și anume pe două titluri de ordin supranatural, date de Dumnezeu singur ei: acela al puterii divine a magisterului infalibil și a maternității spirituale, și al tuturor harurilor. O delimitare justă a atribuțiilor acestor drepturi ale bisericii determină apoi, în amănunte, și rolul ce revine în educație familiei și statului, cari nu trebuie să lucreze decât în deplină armonie cu principiile și normele societății spirituale, întemeiate de Mântuitorul.

În partea ce se ocupă de subiectul educației, enciclica arată falsitatea și primejdiile naturamulului pedagogic, atingând, cu multă autoritate și competență, problemele, la ordinea zilei, ale educației sexuale și coeducației. Cu aceeași grijă și competență se discută și ambianțele educației — cându-se aici o largă excursie în jurul feliurilor tipuri de școală și a primejdiilor ce încearcă educația în zilele noastre —, precum și scopul și metoda educației creștine, pentruca, într-o minunată și clară, să se îndrume, cu vorbele sf. Augustin, însuși, modelul și maestrul adevăratei educații creștine, ale cărei principii și norme le păstrează, și cu atâtă fidelitate, biserica.

Astfel se prezintă această nouă enciclică papală, pe care n'ar fi iertat s'o ignoreze nici un părinte prieten al școlii.

Dela marginea țării

O pildă supărătoare de proselitism oficial — Colonia „Colonel Paulian” compusă din uniți e proclamată colonie ortodoxă — E timpul suprem să ni-se facă dreptate

de UN PREOT SĂTMĂREAN

DI Al. Lapedatu, fost ministru și ministriabil la o eventuală guvernare liberală viitoare, strânge mai nou date pentru o nouă istorie special românească, ardelenască. Între întrebările puse de dlui este și asta: Cari sunt cauzele, prin cari se menține antagonismul dintre bisericile naționale surori?

Apoi sunt destule, și mai ales aici, în nordul Ardealului, unde pe semne Sibiu, cu filialele sale dela Cluj și Oradea, și-au concentrat, se pare, toate puterile pentru o ofensivă decisivă. Iată bunăoară una din cele mai grăitoare, care poate servi — după adagiul: Ex uno disce omnes — drept pildă clasică pentru întreg dosarul adunat, sau pe care-l va mai aduna d. ministru Lapedatu.

Într-o regiune pur unită, cum este Satu-Mare și Sălajul, s'au hotărât colonizări. Astfel între comunele Doba (Satu-Mare) și Moftinul mic (Sălaj) se înființează, în 1926, colonia „Colonel Paulian”, fără ca locuitorii băștinaș să fi fost satisfăcuți pe deplin și după dreptate. Dar până aici nimic de zis. Maramureșenii și Oșenii se mișcă, la învitarea autorităților colonizatoare, din cuiburile lor, părăsesc dealurile împietrite și descălecă pe câmpii atrăgătoare și mănoase, sub ogrăzile Debreșinului. Dar ei au o vină: sunt uniți. Iar organele statului pentru reforma agrară vreau, cu orice preț, colonie ortodoxă, căci ortodoxia are, se vede, debitul special al monopolului averii statului. Și dacă bieții coloniști nu vreau să se facă ortodocși, sunt amenințați de aceste organe ale statului, ajutate și de câte un bălețandru venit din vechiul regat ca luminător pe aceste meleaguri și popit la repezeala... după tipicul Preasfințitului Ivan dela Cluj. Și cum amenințarea se face insistent și foarte serios, cu punerea în vedere, că dacă nu acceptă ortodoxia, își pierd dreptul de colonist, ori vor fi mutați în altă parte, s'au găsit și câțiva slabi de inger, cari au crezut că pot apostata, măcar de formă, pentru un codru de pâine. Alții, ca cei din Moftin, au preferit să iasă din colonie și s'au așezat în marginea comunei Doba, cu lotul tip de Improprietății (2—4 jughere). Cel mai mulți au rămas însă statornici în credința adusă de acasă, îndurând eu resignare mizeriile ce continuă să li-se facă din partea celorce, măcar acum, sub actualul guvern „al dreptății și legalității”, ar trebui să înceteze cu ele.

Căci, ce s'a întâmplat? Față de cele 9 (nouă!) familii ortodoxe, câștigate în felul arătat mai sus, colonia numită are azi 121 familii aparținând eu trup și suflet bisericii

noastre. Și totuși, acești credincioși nu pot avea nici parohie și nici biserică, pentru că nu li-s'a dat, în acest scop, o singură brazdă de pământ, ori vre-un colț de zid, fie și din vre-un grajd vechiu domonial, spre a-și putea face din el vre-o capelă, unde să se poată ruga lui Dumnezeu, scutiți de ploaie și vânturi. În schimb, pentru cele 9 (a nu se scăpa numărul!) familii ortodoxe s'au făcut aici, în această mare de uniți, toate îndemănările, dându-li-se un preot, care, făcând și pe învățătorul și beneficiind în plus și de calitatea de colonist, are la dispoziție nu mai puțin decât 71 jughere pământ de prima clasă, menit să remunereze o operă cu adevărat criminală, ca aceea a proselitismului, condamnat de toată lumea de bine. Așa fiind, pare a fi de prisos să mai adaugăm și faptul, că toate „oficiile” acestei colonii sunt „din principiu” exclusiv în mâni ortodoxe...

S'a remonstrat de zeci de ori pe aceste chestiuni strigătoare la ceriu și lucrurile au ajuns... la anchete. S'a anchetat și s'a promis că se va mai ancheta. De cine? Nu se știe! Dela mic la mare, dau din umeri. Iar Bucureștii, închizând ochii și astupându-și urechile, se spală pe mâni prin câte-o adresă a cutărui inspector anchetator, care nici el nu știe cum s'o dreagă, pentru a nu ieși din intențiile și poate ordinele celorce au crezut că pot face din această colonie un adevărat cuib de proselitism ortodox, menit a sparge blocul solidar și impunător din aceste părți ale bisericii noastre.

Ne-am săturat însă de aceste anchete și de trăgănările fără sfârșit a celorce ne tot promit, că se va face dreptate și cerem, cu toată insistență, ca cele promise să se mai și îplinească odată. Cerem, ca în materie de colonizări să se revină la singurul gând admisibil, acela al consolidării naționale, abandonându-se odată pentru totdeauna și pe toată linia, intențiile meschine de proselitism ieftin și păcătos a celorce li fac, foarte rentabil, dela adăpostul celor 71 jughere ale păr. Purdel (numele, destul de semnificativ al marelui apostol al ortodoxiei „dominante” — poate în alte părți!) din colonia numită.

În consecință rugăm pe toți cari se vor fi convinși prin cele de mai sus, că strigăm pe sfântă dreptate, și'n deosebi pe deputații și senatorii bisericii noastre, îi rugăm să facă toți pașii de lipsă pentru ca legea românească a unor coloniști, din mijlocul cărora au putut ieși oameni ca Vasile Lucaciu dela Șisești, Gheorghe Mureșanu dela Moftinul mic, Mihail

Ciurdariu dela Doba și fiul acestuia, martirul strălucit al neamului, care a fost Dr. Ioan Ciurdariu-Ciordaș dela Beiuș, să nu mai fie batjocorită și mai ales nu chiar aici acasă la dânsa.

Nu cerem decât sfântă dreptate și zicem: dacă crima săvârșită aici de „Purdeli” ortodoxiel, sprijinite până astăzi de stat, merită cele 71 jughere să i-se lase, dar să se dea și credincioșilor noștri ceace au dreptul să primească și ce nu s'a denegat nici celor din urmă țigani. Iar dacă n'o merită — precum n'o merită —, să li-se iee până la ultima brazdă și să fie pedepsiți, exemplar, toți ceice au contribuit la amărăciunile fără număr a acelor coloniști români, cari n'au înțeles să renunțe pentru nimic în lume la legea care le-a păstrat, după vremuri, sentimentul național, de pe urma căruia s'au făcut vrednici să fie colonizați de pază la granița țării.

Dintr'un raport al comitetului central pentru anul jubilar. Curând după încheierea anului jubilar, prelungit — după cum se știe — până la 30 Iunie c., comitetul central al acestui jubileu a publicat un raport amănunțit asupra momentelor lui mai însemnate, din cari reținem următoarele date, privind pelerinajele ce au avut loc dela Februarie 1929 până la Iunie 1930.

Din Italia au participat la jubileu 312 pelerinaje, cu un număr de 78,290 pelerini. Iar celelalte pelerinaje se repartisează, după datele de până acum, încă nu definitive, deci nu deplin exacte (dovadă, că micul nostru pelerinaj din România nu este înregistrat), pe cum urmează:

Din Europa: Austria: cu 14 pelerinaje și 1767 pelerini; Belgia: cu 21 pelerinaje și 6352 pelerini; Bulgaria: 1 pelerinaj, cu 28 pelerini; Franța: 49, cu 14947 pelerini; Germania: 47, cu 9356 pelerini; Grecia: 2, cu 67 pelerini; Anglia: 6, cu 620 pelerini; Iugoslavia: 3, cu 682 pelerini; Letonia: 1, cu 115 pelerini; Lituania: 1, cu 138 pelerini; Luxemburg: 1, cu 600 pelerini; Malta: 2, cu 450 pelerini; Bavaria: 9, cu 1123 pelerini; Olanda:

9, cu 1715 pelerini; Polonia: 10, cu 1684 pelerini; Portugalia: 2, cu 464 pelerini; Spania: 12, cu 2840 pelerini; Elveția: 10, cu 1540 pelerini; Turcia: 1, cu 75 pelerini; Ucraina: 1, cu 108 pelerini; Ungaria: 6, cu 575 pelerini; Irlanda: 1, cu 50 pelegriini; Cehoslovacia: 6, cu 828 pelerini. In total deci: 196 pelerinaje, cu 44,143 pelerini.

Din America: Statele Unite ale Americii de Nord: 21, cu 3175 pelerini; Argentina: 2, cu 80 pelerini; Brasilia: 2, cu 250 pelerini; Cile: 1, cu 50 pelerini; Uruguay: 2, cu 150 pelerini; Venezuela: 2, cu 32 pelegriini; Mexico: 1, cu 38 pelerini. In total deci: 30 pelerinaje, cu 3775 pelegriini.

Din Africa: Egypt: 1, cu 200 pelerini; Tripolis: 1, cu 15 pelerini; Tunis: 2, cu 347 pelerini. In total: 4 pelerinaje, cu 562 pelerini.

Din Asia: Armenia: 1 pelerinaj, cu 152 pelerini.

După acest raport suma totală din toată lumea a fost deci la: 543 pelerinaje, cu un număr de 126,922 pelerini.

Câteva lămuriri

In legătură cu „Moțiunea” preoților sătmăreni

Problema pensiunii preoțești este, cred, pentru biserica noastră cea mai vitală dintre toate problemele actuale. De-o parte experimentările preoției pe cale de fonduri și măsurile de jumătate ale oficialității, luate cu mult chin și vai, de altă parte gândul de Samarinean al guvernului actual pentru a vindeca radical o rană deschisă ce începe deja să puroieze, au făcut din această problemă o preocupare de căpetenie a fiecărui preot din cura animarum.

Și nu e mirare, căci preoția de rând simte mai tare povara ce-i apasă umerii, și deci ea trebuie să se sesizeze în primul rând, dacă nu vrea să apară drept o masă inconștientă, care nu-și dă seama de datorințele mari și sfinte, pe cari le are față de sine și față de ceice îi sunt mai de aproape.

Chestiunea pensiunilor preoțești este un

lucru care ne arde la degete, și cu toate aceste soluționarea ei definitivă și mulțumitoare la târzie; se trăgănează mereu, parcă ar fi vorba de un lucru ca bunăoară culoarea reverențilo la clerici. Or, așa nu mai merge! Este chiar timpul, ca să observe oficialitatea că această chestiune merită mai mare atențiune iar preoția de rând să vadă, că de nu se va mișca nici acum — când statul însuși îi vine în ajutor — va face o adevărată crimă față de sine însuși și față de familia sa, e adevărată sinucidere a intereselor sale cele mai vitale.

Ne-ar părea însă nespuse de rău, dacă dorința de-a ieși „onorabil” din „labirintul” acestei probleme, ar fi înțeleasă greșit. *Preoția sătmăreană nu este agresivă, și nu vrea să facă nici o presiune.* Este cea mai pașnică și cea mai supusă preoție, care își vede conștient de îngrijirea turmei și care este gata, în orice moment, să facă zidul cel mai strâns în jurul arhierilor bisericii noastre. *Dar nime nu poate să-i iee în nume de rău, dacă această preoție își vede și de alinarea durerilor ei.*

Ca unul, care încă am luat parte la adunarea din 16 Iunie c. a preoției sătmărene, cred a fi în drept să fixez aceste adevăruri și principii, de cari a fost stăpânită numita adunare, și să spun, că celea cuprinse în „Moțiunea” ei nu sunt îndreptate în contra oficialității, ci sunt izvorite din gândul cel mai curat de-a soluționa odată definitiv și temeinic chestiunea usturătoare a pensiunilor preoțești și a ajutoarelor viduo-orfanele.

Ca preoți suntem împăcați cu ceea ce a spus Mântuitorul, că: „In lume scârbe veți avea”... și până ce suntem în viață purtăm fiecare jugul greu al pastorației, dar nu putem fi împăcați cu gândul, că după moarte familia noastră, la care am ținut atât de mult, să ajungă pieritoare de foame: soția, în cel mai bun caz, bucătăreasă la vre-un Internat, iar copiii pe drumuri... *Familia iubită a preotului cu un rol atât de important în viața bisericii și a neamului, ajunge să fie rușinea societății omenesti. Iar pentru asta — și cerem să fim crezuți pe cuvânt — ne arde obrazul de rușine în fața lui Dumnezeu și a oamenilor.*

Foita „Unirii”

Pelerinajul nostru la Roma

— Insemnări, impresii și sugestii —
de Ion Rinea

I. In drum spre Roma

In după-amiaza zilei de 16 Mai a. crt. un grup de 27 pelerini români trec frontiera țării la Jimbolia, și sub conducerea p. canonic Dr. Ioan Coltor dela Blaj, se îndreaptă spre Italia.

Italia! — Toate acele icoane legendare, pe cari ni le-a trezit în minte pe băncile școlii povestirea mărețelor evenimente istorice, pe-trecute pe acest pământ cu un trecut așa de glorios; toate acele fermecătoare imagini, cari numai în fantezia aprinsă a tinereții se puteau înfiripa la descrierea frumuseților și splendorilor naturii, cu cari cerul a binecuvântat din belșug acest minunat colț de pământ al Europei; toate acele comori de artă, pe cari geniul acestui popor le-a creiat și le-a îngrămădit aici spre a ridica și a îndoi chiar farmecul și atracția acestei neasemuite țări; și, în fine, toate acele înălțătoare și orgolioase sentimente, cari ne-au ridicat de atâtea ori spre înălțimile pure ale idealului creștin și cari ne-au trezit și ne-a exaltat, în atâtea clipe istorice, energiile subconștiente ale ființei noastre naționale; da, toate aceste icoane, sentimente și amintiri au năvălit deodată în sufletul nostru,

copleșindu-l ca revărsare tumultuoasă în momentul, când ne-am spus: Vom vedea Italia!

După o călătorie de 24 ore, Sâmbătă în 17 Mai, pe la amiază, cu înfrigurare cetim pe frontiscipiul unei gări: Postumia. Numele scris cu clasicele caractere latine și cu o frumoasă rezonanță romană, apoi drapelul arborat pe zidirea gării, ne vestesc că suntem pe teritoriul Italiei. Privim cu mult interes jandarmii italieni, în mândra lor uniformă neagră de grenadiri ai lui Napoleon, dar mai mult admirăm „cămeșile negre”, tinerii reprezentanți ai regimului fascist, care sub energica și creiatoarea disciplină romană a providențialului condottiere modern, a ducelui Benito Mussolini, a smuls Italia de pe povârnișul anarhiei bolșevismului, îndrumându-o pe drumul unei sănătoase și înfloritoare prosperități pe toate terenele. Cu ochii strălucitori de emoție ne-am coborât pe pământul Italiei și nu ne-am putut stăpâni să nu ne descărcăm sufletul printr'un sincer strigăt de bucurie: Viva l'Italia!

Trenul ne zboară mai departe. Intrăm în munții Carst, munți înspăimântător de sterpi, cu imense blocuri de stânci calcaroase. In monotonie acestui deșert alb, ochii omului, însetat de viață, arareori se pot odihni în priveliștea unei mici oaze de verdeață, îngrijită cu nespusea trudă de harnica mână a omului.

Din priveliștea acestei vederi dezolante deodată ne deșteaptă un strigăt dela geamul opus al compartimentului: Thalassa! Thalassa!

La strigătul istoric al celor zece mii soldați ai lui Xenophon, alergăm cu toții și rămânem uimiți de măreția priveliștei ce se desfășoară înaintea ochilor noștri. Sub noi, la o adâncime de c. 20 metri, se întinde în toată majestate și liniștea ei gravă marea imensă. Pe întreaga cuprindere de ape vinete-verzi sclipesc în bătaia razelor soarelui nenumărate unde mici tot atâtea luminoase cute de apă. Risipite pe tot întinsul, stăruesc neclintite multe puncte albe-galbene: sunt bărcile și corăbiile cu pânze ale pescarilor. O bine distinctă lamă de oțel strălucitor ne spune că acolo, departe undeva împărăția apelor se îmbină par'că cu boltă azură a Oceanului aerian. Un curent de curaj și răcoritor aer adie dinspre larg, incingându-ne tâmpile înfierbântate cu o binefăcătoare suflare. Privim cu nesaț minunatul peisaj maritim, încercând să ne fixăm fiecare în suflet pitorescul tablou cu ville lui senzații, ce le-am trăit atunci.

Trecem repede pe lângă frumosul castel Mira-mare și ne apropiem de orașul Trieste ale cărui linii le deslușim tot mai bine. Pitorescul oraș, situat pe litoralul mării Adriatice e în decadență și vestitul port maritim, ce adăpostea, pe vremuri, flota de război a monarhiei austro-ungare, e aproape pustiu.

Trenul aleargă acum pe lângă țărnișul Adriatice pe mănșul și binecultivatul șes al Lombardiei — spre Veneția. Ce contrast izbitor prezintă aceasta regiune cu pustiuul Carstului de adineaori.

Dar nu numai de familia preotului e vorba. E vorba și de preotul însuși. Preotul încă este om, din carne și oase. Il pot ajunge și pe el nenorocirile sorții: boale, accidente, și în sfârșit neputințele bătrânețelor, cari îl fac incapabil de serviciu mulțumitor pentru enoriași. Atunci ce se întâmplă? *Din cauză, că nu poate trece la pensune, pentru că nu are din ce să trăiască, el trebuie să servească mai departe așa cum poate, și astfel poate fi expus la batjocura oricărui credincios fără suflet.*

Cazuri sunt cu duimul. Chiar înaintașul meu dintr'o parohie, la bătrânețe lovit de paralizie, olog de picioare și de-o mână, a trebuit să preoțească așa mai mult timp. Preot bun, totuși, din cauza acestor lovituri a sorții, a trebuit să sufere cele mai mari batjocuri și umiliri: de ziua onomastică i-a fost unsă casa cu murdărie, iar ieșind odată din biserică pe brațul alor doi curatori, un enoriaș în fața celorlalți l-a înfruntat: nu ți-e rușine că stai aici pe capul nostru, când nu ești harnic să mai slugești...

Și atunci ne întrebăm: Cu ce a meritat această preoție a această rușinoasă și intolerabilă stare? Și dacă s'a putut întâmpla acest lucru între împrejurările grele și măștere din trecut, *datori suntem să înlăturăm măcar pentru viitor repetarea unor asemenea întâmplări, făcând totul, și cât mai neîntârziat, pentru punerea în adăpost sigur a bătrânețelor fiecărui preot.*

Să nu ni-se iee deci în nume de rău, dacă ne sesizăm într'o chestiune, care ne interesează atât de aproape, și rugăm pe toți cari simt împreună cu noi să ne ajute la îndeplinirea cât mai neîntârziată a gândului de-a ajunge la limanul dorit.

„Prea mergem încet“, a spus foarte nișit p. director al „Unirii“ noastre iubite! Ne impune deci să facem cu toții tot ce se poate, ca să mergem mai iute.

Pr. Gavril Pop-Vetiș.

Pelerinaj la mănăstirea Bixadului.
Pe 29 Iunie s'a serbat, la manasura Bixadului, obișnuitul pelerinaj de hram, la care actualul episcop al Gherlei, Preasfințitul Dr. Iuliu Hossu,

Seara se cobora încet pe pământ, când se întinsu mării o palidă bandă vapoasă care reține atențiunea. — Iată Veneția! — strigă cineva. Conturul orașului palid ce se ridică în unde, ca odinioară Venus Anadyomene din valurile mării de lângă insula Cipru, le desigur tot mai distinct. Trenul ne duce grăbit pe digul ce unește uscatul cu orașul plutitor și coborâm în gara: Venezia. Nerăbdător părăsim repede gara și vedem acum cu ochii orașul basmelor copilăriei și al visărilor romantice din timpul adolescenței noastre. Stăm amușiți și admirăm în tăcere minunatul oraș care n'are păreche pe glob, această mândră regiune a mărilor în evul mediu, care se numește pe dreptul „la bella Venezia“. Simt, că vreau încercare de a zugrăvi prin cuvinte farmeșea Veneției și emoțiile admirației pe cari am încercat, la tot pasul, în orașul legunelor și dinainte condamnată a rămâne mai jos de realitate, căci pentruca să cunoști Veneția trebuie să o vezi și să o admiri. Nu poți încerca, deci, să descrii superbele palate și să gătești imbobobite cu marmoră, cari se ridică în ape într'un bizar, dar fermecător stil, ce se găsește, într'un ton armonios, svelteța stilului gotic și fineța arabescurilor gravate în marmoră a stilului arabic; nu voiu încerca să descriu splendoarea Pieții S. Marco, nici impresiile coplesitoare ce-o are asupra vizitatorilor sensul și fermecătorul Palat al Dogilor ca și încântătoarea capo d'operă arhitectonică în stil bizantin, biserica San Marco, care par'că

a ținut să participe an de an, înălțând prin aceasta nimbul serbării și atrăgând acolo numărăși pelerini.

Preasfinția Sa a sosit la mănăstire încă din 27 Iulie, fiind primit din partea egumenului acesteia și a clerului tractual, precum și a unui mare număr de popor adunat la serbare. Iată după sosire, P. S. Sa a fost într'un neînterupt contact cu poporul, primind numeroase audiențe, dela cari nimeni nu a fost refuzat, și celebrând în ziua de 28 Iulie sf. liturghie, iar seara Paraclisul, la care a și predicat, și săvârșind în ziua de hram, cu mare asistență de preoți, liturghia arhierescă solemnă, la care a rostit o emoționantă cuvântare, storcând lacrimi din ochii auditorilor. Răspunsurile la sf. liturghie le-a executat foarte frumos corul unit din Seini. De vremece în preziua serbării la paraclis, cu ocazia stropirii cu apă sfințită, s'a constatat prezența a zlor 4300 credincioși, iar în cursul nopții nu au încetat pelerinii a se revărșa către mănăstire, în ziua serbării numărul lor se poate cifra cu siguranță la peste 10,000.

Pelerinajul dela Săn-Petru la Bixad a fost un prilej de întâlnire a credinții și a sentimentului catolic și de curățire sufletească pentru credincioșii adunați acolo, între cari s'a remarcat cu deosebire un număr impresionant de maramureșeni, în portul lor caracteristic și cu ținuta lor modestă și adânc evlavioasă. (Cor.)

Știri mărunte

Personale. P. Ven. Ordinariat arhidiecezan a numit zilelele acestea *viceprotopopi onorari* pe următorii preoți binemeritați: p. *Nicolae Popp*, directorul școlii normale de băieți din Blaj, p. *George Faina*, profesor la liceul de fete din Blaj, p. *Septimiu Popa*, profesor de religie, Cluj, p. *Emil Tatar*, adm. protopopesc, Band, p. *Dionisiu Fărășan*, adm. protopopesc, Lita română, p. *Nicolae Muntean*, paroh Henig și p. *Alexandru Coșiocariu*, paroh Corbu.

— Același a conferit titlul de *viceprotopopi*

stă să se prăbușească sub greutatea apă-sătoare a atâtor bogății, ornamente, decoruri și podoabe externe și interne. Nu voiu încerca să stăruiesc asupra imenselor tezaure de artă ce le adăpostesc muzeele, bisericile și Palatul Dogilor, nici asupra minunatei priveliști ce se oferă privirii din înălțimea Campaniei. Ne-a uimit blândeța porumbeilor din Piața San-Marco, am admirat frumuseța insulei Lido și am gustat farmecul plutirii cu gondola pe apele verzi întunecate ale Grande Canal-ului. Preoții noștri au servit în biserica San-Marco și după ce am vizitat și Casa dlui Iorga, așezământul minunat ridicat aici culturii românești de cel mai strălucit reprezentant al ei, am plecat spre Florența, ducând cu noi cele mai frumoase amintiri.

În drumul acesta am văzut munții Apenini în toată ariditatea și asprimea lor sălbatică. Enorme stânci abrupte sunt pustii, lipsite de orice vegetație. Puținul sol fertil din văi e transformat în bineîngrigite și frumoase grădini.

Dacă Italia se numește, de obicei, grădina Europei, atunci acest ținut, Toscana, se poate numi, pe bună dreptate, grădina Italiei, iar floarea cea mai frumoasă a acestei grădini e Firenze, capitala Toscanei. Firenze e orașul florilor, situat pe țărmurii râului Arno în mijlocul unui ținut de-o incomparabilă frumusețe. Spun Florentinii, că cerul, uimit de frumuseța acestui ținut, s'a coborât mai jos să-l admire mai bine și că vrăjlit de tot ce a văzut aici și-a uitat să se mai întoarcă. Dar Firenze mai e și orașul

onorari, cu dreptul de a purta brău roșu, la următorii preoți jubilar, cu peste 50 ani de preoție: p. *Vasile Băcilă*, paroh Lodroman, p. *Teofil Gerăsim*, paroh Deag, p. *Ioan Deac*, paroh Roșia, p. *Petru Ciobotariu*, paroh Reghin II și p. *Iosif Pop*, paroh Palatca.

Concurs. P. Ven. Ordinariat arhidiecezan publică, cu terminul de 10 August, concurs la parohiile *Iernut* (împreună cu oficiul de protopop al aceleiaș tract), *Ungurei* (prot. Sebeș) și *Stenea* (prot. Sibiu).

Universitatea populară dela Vălenii de munte și-a inaugurat cursurile Marția trecută, în 15 Iulie, cu un minunat cuvânt de introducere al dlui N. Iorga. A asistat la această inaugurare M. Sa Elena, reprezentanții guvernului și alții distinși intelectuali ai capitalei. M. Sa Regele și-a scuzat absența, dar a promis, că va cerceta cursurile în toată activitatea ei. Programul lor, foarte bogat, înregistrează și două cursuri ale p. *Ștefan Manciu*, harnicul profesor dela liceul nostru de băieți din Blaj.

Locale. Dumineca viitoare, a șaptea după Rusalii, va predica în catedrală p. *Dr. Ioan Coltor*, canonic mitropolitan.

— Dumineca trecută s'a ținut la Pânade, *adunarea generală a despărțământului Blaj al »Astrii«*, la care a participat și d. prof. Gh. Savin dela »Educația Poporului«. Ca și în alți ani, adunarea aceasta a fost o zi de adevărată serbătoare pentru țărani, în mijlocul cărora s'a ținut. În afară de partea strict oficială rezervată întrunirilor de acest fel, adunarea dela Pânade a avut și ea introducerea obișnuită cu serviciu divin și predică ocazională, două conferințe, a domnilor Dr. Coriolan Suci (despre T. Cipariu) și Gregoriu Pădurean (despre folosul cărții), minunate declamări ale dșoarei Ersilia Munteanu, concursuri de joc și porturi naționale, precum și un concurs de copii. Premiile împărțite celor care au câștigat la aceste concursuri, »lădița fermecată« cum i-se zice unui aparat de radio al despărțământului, și toată învățătura și distracția cu ce s'au ales, va rămâne multă vreme în amintirea Pânăzenilor și a vrednicilor lor conducători. Mai amintim, că

artelor. Aici s'a născut Dante, și aici au muncit în timpul Renașterii, sub protecția familiei Medici, genialii artiști Leonardo da Vinci, Michel Angelo, Rafael; aici a trăit și lucrat și savantul minunat al vremii sale Galileo Galilei. Galerile Uffizzi și Pitti cuprind imense comori de artă. După ce am văzut acestea în pripă, ne-am dus să cercetăm celebra catedrală, în care s'a ținut Conciliul din 1439. Catedrala, zidită în stil gotic, e monumentală. Imensa ei cupolă și turnul domină orașul. Exteriorul ei impresionează prin dimensiunile-i colosale și prin pitorescul colorit de marmoră albă, roșie și neagră, cu care e obdus. În semiintunericul marelui interior vedem că numai cupola e pictată, iar restul e de o austeritate puritană.

Nu fără emoție am cetit, pe cele două plăci de marmoră, inscripția care vestește lumii că în acest loc părinții bisericii grecești au primit mărturisirea de credință a bisericii române — și meditănd asupra cauzelor, cari au dus la schisma Orientului, în fața altarului acestei biserici, ne-am întărit în convingerea că va veni totuși o zi, când pizma și patimile omenești vor fi definitiv biruite, de Celce a biruit lumea prin iubire și a așezat la temelul bisericii sale această virtute a cerului.

OBOSEALA ȘI SLĂBICIUNEA ne răpesc orice dispoziție. O recăpătăm, dacă adăugăm la laptele de dimineață și la cel dela 4, 2—3 lingurițe Ovomaltine.

renunțând păr. canonic Ștefan Roșianu să mai conducă despărțământul, onoarea aceasta a fost încredințată dlui Alexandru Lupeanu, directorul liceului nostru de fete.

— Intărziind confirmarea Consiliului ales al orașului — și asta pentru motivul, că constituirea încă a fost apelată — s'a numit o nouă *comisiune interimară*, compusă din dd.: prof. Ioan Moldovan, președinte, Dr. C. Suci, A. Ienășel, L. Maior și T. Rusu.

O misiune catolică în România. Gazetele anunță, că în cursul lunii August vor sosi în țară, într'o călătorie de studii, mai mulți profesori marcanți ai universităților catolice din Apus. Ei vor vizita mai multe orașe — între cari se înșiră și Blajul — unde vor ține conferențe religioase și științifice. Intre ceice vor veni se pomenesc nume, ca: abatele P. Bottinelli, Picard, de la Vacquerie, Dr Pomailoux, Dufery, Guyon, Fournie, Simonet, Silobert, Ballet ș. a.

Un succes al catolicismului din Iugoslavia. »Monitorul Oficial« din Belgrad a publicat de curând un amendament al legii școlare, modificându-se articolul referitor la instrucția religioasă. Amendamentul acesta are și o importanță politică prin faptul, relevat de întregă presa, că guvernul iugoslav a acceptat — după luptă grea de peste un an — punctul de vedere al bisericii catolice, primit cu bucurie și din partea ortodoxiei iugoslave. Putem deci avea bune nădejdi, că în cele din urmă va trebui să biruiască și la noi punctul de vedere catolic, acceptat și din partea ortodoxiei noastre, căreia i-s'au făcut și până acum concesii destul de însemnate.

Pentru ziarul „Universul“ — București. Ni-se cere publicarea următoarelor șire: »Suntem convingși pe deplin, că unii neuniți au păreri și cunoștințe foarte greșite despre biserica adevărată alui Hristos și despre noi uniții cu Roma. Nu mi-ași permite, deci, nicicând luxul, să combat cele scrise de Pr. C. Dron în ziarul DVoastră, la pagina 3 numărul 153 din 7 Iulie 1930, în articolul: „Au doară s'a împărțit Hristos?“, Mă miră însă faptul, că în ziarul „Universul“ pot să apară astfel de articole! Nu Vă jenează pe DVoastră, dacă cineva zice: „Uite ce-am citit în „Universul“, cea mai răspândită și cu bună reputație gazetă românească?!" Aceia, cari fac ziarul „Universul“, nu citesc articolele cari sosesc la redacție? Ar trebui, să aibă mai mare grijă la cenzurarea articolelor, pentru că gazeta DVoastre o abandonează și mulți Români uniți, și am credința că DV. nu aveți intențiunea, ca prin publicarea articolelor, cum este cel semnat de Pr. C. Dron, să ne disgustați. — Alexandru Achim, paroh unit în Băsești, jud. Sălaj«.

O nouă fundațiune a protopopului Hațieganu. În amintirea celor peste 25 ani, cât a păstorit la Cojocna, fostul ei protopop octogenar, păr. Ioan Hațieganu, a făcut pentru biserica noastră de acolo o fundațiune de 10.000 Lei. Jumătate va servi pentru liturghii, iar restul pentru binele bisericii și în special pentru podoba Casei Domnului. Curatorul din Cojocna îi mulțumește, și pe această cale, pentru acest semn de pioasă amintire.

Institutul de orbi din Cluj. Ni-se cere publicarea următoarelor șire: În Institutul de orbi din Cluj se primesc copiii orbi, în etate de 6—11 ani. Cererile sunt a se adresa direcțiunii (Cluj, Calea Dorobanților 28), până la 1 Septembrie c. împreună cu următoarele acte: 1. Certificat de naștere. 2. Certificat de cetățenie română. 3. Certificat medical, că copilul este sănătos, educabil și nu suferă de epilepsie. 4. Certificat de pauperitate, vizat de percepție (în cazul că reflectează să fie primit ca bursier).

Din leprăviile Sovietelor rusești. O statistică mai nouă constată, că Sovietele rusești au ucis până acum pe teritoriul Rusiei un număr de 1591 preoți, între cari 31 episcopi. Au mai suprimat în plus, fără orice sentință judecătorească, peste 7000 de călugări și călugărițe. Numărul clericilor încarcerati pentru moment se

cifrează cu 48 episcopi, 3700 preoți și peste 8000 de călugări. Și toate acestea în numele celei mai depline libertăți de conștiință și a comunismului înfrățitor și egalitar!

Rezultatul general al bacalaureatului. Totalizându-se la ministerul instrucțiunii rezultatul dela cele 78 comisii, câte au funcționat în întreagă țara, s'a constatat, că din 8768 candidați au fost declarați reușiți 4951, deci un procent de 56.40. Anul trecut procentul a fost de 54.94, avem deci anul acesta un spor de procent în spre bine.

Retragerea bancnotelor de 5 și de 20 Lei. Ni-se cere publicarea următoarelor șire: »În conformitate cu ordinul Adm. financiare Nr. 10,358 din 13 Iunie c. Vă facem cunoscut, că bancnotele de 5 și 20 Lei se retrag din circulație la 31 August 1930. Este în interesul fiecăruia, ca până la această dată să preschimbe bancnotele la oricare agenție sau sucursală a Băncii Naționale, sau să le folosească până la acel termen pentru achitarea impozitelor.«

Telefonul „Unirii“

P. Buziaș. Ne bucurăm din inimă de minunata izbândă a bisericii noastre de acolo, și dorim ca noul locaș de închinare să fie pus cât mai curând în serviciul bunului Dumnezeu, care ne ajută într'un chip atât de vădit. — Vă urăm multă sănătate.

M. Sibiu. Am citit și noi corespondența tendențioasă și răutăcioasă a »Universului« pe chestia pădurii Tufari, care face atâta sânge rău mitropoliei ortodoxe dela Dvoastră. Nu cunoaștem amănuntele chestiunii, fiindcă nu se privește mai de aproape, dar cunoscând multe alte ilegalități, cari s'au făcut pe chestii de reformă agrară, între cari atâtea atingând direct și biserica noastră, găsim că nu-i exclus chiar de loc ca pădurea Tufari încă să nu fi ajuns chiar după Sf Scriptură în mâinile celorce o dețin azi. Este deci numai un act de dreptate, dacă încep să se oblescă cele ce au fost străbune și noi nu putem decât să ne bucurăm, dacă aceste reparații — pe cari le cerem stăruitor pe întreaga linie și mai ales unde este în joc și biserica noastră —, se fac chiar din partea unui guvern prezidat de fostul »iuriconsult al mitropoliei din Blaj«. Atâta doar, că pentru a fi stăpânit de sentimentele dreptății, care nu poate rămâne înfrântă până în capăt, nu se cere să fi numai decât »iuriconsult al Blajului«. Ajunge și calitatea de fost »învățător la Topoloveni«. În orice caz, »Universul« a dovedit, prin publicarea notiței sale tendențioase, odată mai mult, că dușmănește profund biserica noastră.

B. Cluj. În chestia, de care Vă interesați și care agită atât de mult cercurile bisericesti ale Apusului, a conflictului dintre Sfântul Scaun și Anglia pe chestia malteze, sperăm să putem da și noi în numărul proxim orientări mai amănunțite. Putem totuși anticipa de pe acum, că nici episcopatul maltez, nici (cu atât mai puțin) Sf. Scaun al Romei nu are nici o vină în provocarea acestui conflict, un lucru ce nu poate să nu se evidențieze până în cele din urmă și pentru partea astăzi încă adversă. Documentele publicate în »Cartea Albă« a Vaticanului sunt atât de concludente, încât numai răutatea ar putea face pe cineva să nu recunoască aceasta.

P. Scăieni. La Lugoj concursul pentru teologie are termenul de 1 August c. iar cel din Blaj se menține la termenul tradițional de 15 August. Ceice vreau să fie primiți la Lugoj trebuie să se prezinte acolo pe ziua de 13 August. La Blaj au să se prezinte, la o dată ce se va fixa mai târziu, numai ceice se invită special, în baza concursului, spre a se cruța celorlalți cheltuielile de călătorie.

C. Săniacob. Mulțumim pentru informațiile prețioase ce ne-ați dat asupra nemerniciilor proselitiste de acolo, cari ar merita în adevăr cea mai aspră pedeapsă. Ne vom ocupa de ele în numărul proxim.

C. Tășnad. Am primit cu mulțumită suma de Lei 2100, abonament pe 1930 dela parohiile: Blaja, Boian, Cehal, Pir, Sărăuad, Săuca, Silvaș, Sudurău, Pătălușa, Tășnad și Zalaoc.

Oficiul parohial. Sebiș. Am primit abonamentul pe 1929 și 1930. Suma de 540 Lei s'a predat »U. P.«

H. Cluj. Am primit 100 Lei, abonament pe jumătatea a doua a anului curent.

Dr. C. Satu mare. Am primit abonamentul pe o jumătate de an.

Dr. C. Săliște de sus. Confirmăm primirea abonamentului pe anul curent.

C. Jimbolia. Am primit 125 Lei. Abonamentul e achitat până la 30 VI 1930.

Dr. R. Geoagiu de jos. Chităm primirea abonamentului pe anul curent.

Dr. D. Cluj. Am primit 200 Lei. Abonamentul e achitat până la 31 III 1931.

Oficiul parohial. Poșteana. Am primit 200 Lei, abonament pe 1928.

A. Ciucsângeorgiu. Chităm primirea abonamentului pe anul curent.

T. Timișoara. Confirmăm primirea abonamentului pe 1930.

B. Țaga. Am primit abonamentul pe anul curent.

Școala comercială superioară gr.-catolică de băieți, Blaj

No. 245 - 1930

Aviz școlar

pentru doritorii a-și înscrie fiii la școala comercială superioară gr. cat. de băieți din Blaj în anul școlar 1930—31

Școala comercială superioară gr. cat. de băieți anul acesta va funcționa cu 2 (două) clase: I—II.

În conformitate cu art. 2. din Regulament se pot înscrie: a) Absolvenții gimnaziului și b) cei promovați dintr'o clasă a unei școli comerciale superioare, identică cu aceea, în care se cere înscrierea.

Cererea de înscriere trebuie făcută și subscrisă de părinți, tutor, s'au corespondentul școlarului, cu arătarea profesiei și a domiciliului.

La cerere sunt a se anexa: 1. actul de studii; 2. actul de naștere și cel de botez; 3. actul de cetățenie; 4. un plic timbrat, recomandat. Cererile sunt a se înainta până la 25 August.

Examenele de corigență se vor ține între 8—10 Septembrie crt. Taxele școlare se plătesc la 14 Septembrie. Cursurile încep la 16 Septembrie. Portul uniformei, a șapcii și a numărului sunt obligatorii.

Nici un elev nu-și va putea angaja cvartir fără avizul conform al direcțiunii.

2-2

Direcțiunea

Cetiți și răspândiți: „UNIREA“

FLEGLER

Intreprindere de pictură și tapetare artistică. Cluj, str. Rațiu

Pictor modern de camere. Mare asortiment în specialități de tapete. Intreprinde: renovări, în stil, de biserici și castele, vopsire de locuințe și mobile, precum și lustruire cu lac.

Devize gratuite! Comande venite din provincie se execută prompt și la termen. 4-7-

In atențiunea parohiilor și eurațoratoratelor bisericesti!

Comandați

CLOPOTE

de calitate superioară, la cel mai mare depozit românesc din Ardeal:

ALEXANDRU ANCA

CLUJ, str. Regina Maria No. 43.

Tot aici: Policandre, Sfeșnice, Ornate și Recvizite bisericesti, Prapori, Cărți procești și de rugăciuni. Teatre populare și școlare, monoloage, dialoge. Medalii de aluminium pentru Reuniuni, cu inscripție după dorință; etc. etc.

CEREȚI PREȚURENT DETAILAT

Contra opărelui luați praful HOFER în cutie albastră, iar dacă transpirați pe cel în cutie originală galbenă